

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Tribvs Dagobertis Francorvm Regibvs Diatriba Godefridi Henschenii E Societate Iesv

Henschenius, Godefridus

Antverpiae, 1655

Il Reges Austrasiorum Childebertus intrusus, tum Childericus sub tutelâ Imnehildis amitae, matris Dagoberti. Huius ab exilio reditus, & regnum in Alsatiâ & co[n]finiis. An in Thuringiâ habitârit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-9599

siue *Athici*, patris S. Odiliae. Ex quibus familiaris Episcopi Didonis cum Grimoaldo & Magnatibus Austrasiis notitia coniici facile potest:

I I

Reges Austrasiorum, Childebertus intrusus, dein Childericus sub tutelâ Imnechildis amita, matris DAGOBERTI. Huius ab exilio reditus, & regnum in Alatiâ & confiniis. An in Thuringiâ habitârit?

DAGOBERTVM factione Procerum relegatum esse *exilio irrevocabili* aiunt Acta S. Sigeberti apud Chesnæum, proque eo in *regnum Austrasiorum intrusum Childebertum filium Grimoaldi*: à quo S. Niuardum Archiepiscopum Remensem Ecclesiae suae à teloneis aliisque tributis immunitatem impetrasse, atque ab eius patre Grimoaldo villas Calnicicum & Victuriacum S. Remigio oblatas tradunt Flodoardus lib. 2 Historiae Ecclesiae Remensis cap. 7, & Auctor Vitæ S. Niuardi Kalendis Septembris. Huic Childeberto in breuissimo Chronico Regum Austrasiorum tomo 1 Chesnæi pag. 781 tribuuntur VII anni, quot ille annos haudquam regnavit. Annus illi integer aut sesquiannus in Chronico Sigeberti assignatur. Ut autem regnum Childeberti magis firmaretur, duplex perditiones Austrasiorum sparsus rumor est; scilicet DAGOBERTVM vitâ functum esse. Ita post obitum Childerici fratrem eius *Theodericum defunctum* etiam esse, cum sacramento omnes asseruisse infra exponemus

ex Vitâ S. Leodegarij. Alter vulgatus rumor, Childebertū, pridem à Sigeberto Rege fuisse adoptatum regni Austrasiorum hæredem, si ipse liberos non reliquisset. Vnde posteriores scriptores, sumptâ errandi occasione, arbitrati videntur Sigebertum diu prole caruisse. Auctor Vitæ S. Boniti xv Ianuarij scribit num. 4 *post obitum Sigeberti, filiiq; defunctis, pronepotem eius, imò nepotem ex fratre, Childericum nomine, suscepisse sceptrâ Austrasiorum: cuius conspectui ita paruit gratus Bonitus, ut eligeretur Iudex præfecturæ Massilia primæ provincie.*

De regno Austrasiorum in Childericum translato hæc scribit coæuus Auctor in Vitâ S. Bathildis Reginae, huius matris, ex MSS. à nobis xxvi Ianuarij editâ: *Deo iubente Rex Chlodoueus, inquit, vir eius migravit à corpore, relictâque sobole filiorum cum matre, suscepit illud filius Chlotharius quondam Francorum regnum. . . . Tunc enim & Austrasij pacifico ordine, ordinante Domnâ Bathilde, per consilium quidem Seniorum, receperunt Childericum filium eius Regem Austri. Quando etiam iuxta Domnâ Bathildis magnam fidem, Deo gubernante, ipsa tria regna Neustriæ ac Burgundiæ sub Chlothario, & Austrasiæ sub Childerico inter se tenebant pacis concordiam. At Grimoaldum captum Parisios deductum, carceri inclusum, perque varios cruciatus vitam finiuisse, plures tradunt scriptores. Factum id labente anno DCLXIV, cum iam Chlotharius altero anno in Neustriâ regnaret.*

Quæ fuerat S. Sigeberto vxor Imnechildis (& filio abducto in Hiberniâ, forsan Parisios fugerat, opem imploratura contra regni inuasorem) dein cum Childerico adolescentulo Austrasios rexit, à quibus regni illius anno II, Kalendis Augusti, impetrauit S. Amandus monasterium Barisiacum in agro Laudunensi. Donationis diploma edidit Miræus

lib. I Diplomatum Belgicorum cap. 3, sed pro Reginâ Imnechilde substituitur Bildechildis, quæ eidem Childerico postea, virilem adeptæ ætatem, vxor fuit. Labbeus in Miscellaneis curiosis cap. 4 § 3, quòd in diplomate legatur, eū propter imbecillam ætatem minimè potuisse subscribere, & tantum manu propriâ subterfignasse, nomen *Bildechildis* debere abesse ratus, iudicauit substituendam esse *Baldechildem* matrem Childerici, sed hæc cum Chlothario seniore filio, etiam adolescentulo, Neustriam regebat & Burgundiam: neque propter *Austrasiorum emulationem* (de quâ alibi) tam amplâ dominatione potuisset illius quoque partis administrationi intendere. Antiquus Codex noster MS. in Appendice ad Vitam S. Amandi tradit *cellulam, quæ vocatur Barisiacus, cum adiacentibus sibi appendiciis Childericum Regem & Imnechildem Reginam illi condonasse*. Quæ etiam refert Chesnæus tomo I pag. 647. In codice MS. Amandino ita legitur: *Childericus Rex Francorum & Chinechildis Regina, viro illustri Bertuino Comiti. & sub finem: Signum Childerici Regis. Chinechildis Regina subscripsi. Datum sub die Kal. August. anno II regnante Domino nostro Childerico Rege. Quæ Chinechildis eadem est Imnechildis, cuius expuncto ex ignorantia nomine, substituta est Bildechildis. Eam Childerici donationem ratam habuit post Ludouicum Pium Lotharius Imperator, petente Adalleodo viro venerabili Abbate monasterij S. Amandi, vti in diplomate legitur, quod sic incipit: In nomine Domini nostri Iesu Christi Dei eterni. Hlotharius Diuinâ ordinante prouidentia Imperator Augustus. Si postulationibus fidelium nostrorum iustis & rationabilibus Diuini cultus amore fauemus. . . . quatenus villam, quam pridem Childericus Rex prædictæ Ecclesiæ ob communem inibi degentium Fratrum commoditatem delegauerat in pago Laudunense, quæ olim Barisiacus dicebatur &c. & recognauit Eichardus ad vicem*

Agilmari. Eiusdem Reginae Imnechildis consilio traditur etiam Childericus fundasse Monasterium in valle S. Gregorij in Alsatiâ superiore, vulgò *Munster in S. Gregorien-thal.* Huius foundationis meminerunt Munsterus in Cosmographiâ, Matthæus Merianus in Topographiâ Alsatiæ, Samarthani lib. 4 Genealogiæ Francicæ cap. 5, rati Imnechildem fuisse priorem uxorem Childerici, & materteram S. Odiliæ, quæ Bilichildis fuit, vnica illius coniux.

Imnechildis ergo summæ prudentiæ Regina, non solum pro Childerico adolescentulo regnum Austrasiorum admittit, sed etiam postquam is adoleuit, iamque ductâ Bilichilde uxore, regnum administrabat, illum adhuc fideli consilio iuuat, ac tandem pro eodem, in Neustriam euocato, Austrasias imperauit. Potuit denique eadem Regina & Childerico nepoti regnum adseruare, & DAGOBERTO filio, ex Hiberniâ reduci, in locis magis remotis partem regni adsciscere, & inter vtrumque Regem pacem concordiamque fouere.

Reditum DAGOBERTI, regnique paterni portionem receptam his verbis indicat Malmesburiensis ex Heddio Stephano, vt supra diximus, auctore coætaneo: *Iamq; se, inquit, verna temperies aperiebat in flores, cum VVilfridus Archiepiscopus Eboracensis itinere reincepto ad DAGOBERTVM Regem Transrhenanorum Francorum venit. Is non immemor, quòd eum quondam factione Magnatum pulsum, & de Hyberniâ ad se venientem, hospitio receperit, & equis sociisque adiutum patriæ remiserit; benignè habuit, multisq; precibus fatigauit, vt prouinciam remanentiâ suâ dignaretur, Episcopatum Strateburgensem accipiens. Cùm ille rogantem ad reditum suum Româ distulisset, cum Deodato Episcopo suo ire laxauit. Erat S. Wilfridus in summo honore apud varios insulæ Britannia Reges, Wulfherum Merciorum,*

ciorum, Egbertum Cantiorum, & maximè Oswium eius-
 que filium Alcfridum Nordhumbrorum: ordinatus in Gal-
 liâ anno 10CLXIV Episcopus, sed non nisi anno 10CLXVIII
 ad finem vergente ad Sedem Ecclesiæ Eboracensis admis-
 sus, ac decennio post expulsus. At Rex DAGOBERTVS circa
 annum 10CLXX, aut prius aliquantò, à Wilfrido videtur in
 patriam remissus: nec diu post matrimonio iunctus, varios,
 vt infra dicitur, liberos procreauit. S. Arbogastum dein ad
 Episcopatum Argentoratensem promouit: quem Episco-
 patum S. Wilfrido obtulerat; cuius hospitalitatis aliorum-
 que quondam acceptorum beneficiorum dicitur Rex non im-
 memor fuisse.

Illac porrò iter Romam versùs instituit S. Wilfridus, vt
 insidias Ebroini Ducis Francorum & Theoderici Regis declina-
 ret, quibus à Britannia mandatum erat, vt VVilfridum Episco-
 pum caperent & spoliarent. Et verò Adalgisum Frisiæ Regem
 gentilem ad necem vel expulsionem viri Dei Ebroinusepistolis ten-
 tauit, aurum immensum pollicitus: sed irritus fuit, vt deinceps
 narrat idem Malmesburiensis, qui ideò videtur DAGOBERT-
 TVM Regem Transhenanorum Francorum appellare, quia hoc
 iter per illius ditiones ultra Rhenum fitas confecerat S.
 Wilfridus, Ultraiecto (vt credibile est) Argentoratū. Wim-
 phelingus in Vita S. Arbogasti DAGOBERTVM Francorum
 Germanicorum Regem gloriosissimum, & in Vita S. Florentij,
 itidem Argentoratensis Episcopi, Germanorum Regem ap-
 pellat. Est autem Argentoratum, antiqua Tribocorum
 vrbs, Germaniæ primæ in Notitiâ Imperij attributa, Ar-
 gentina posteris, Strateburgum, & Strasburgum appellata,
 & antiquæ Galliæ adscripta. Urbem hanc perlabitur Bru-
 scha non ignobilis Alsatia fluius, postquam oppida Dach-
 stenium & Molshemium alluit, vnde haud procul distat
 Kirche-

Kirchemium, palatium DAGOBERTI, in quo eum *domicilium* *fixisse* Acta S. Florentij indicant: & ipse DAGOBERTVS infra in diplomate *regalem suam habitationem* nuncupat: & passim historici confirmant. Inter DAGOBERTI Transrhennas ditiones Thuringia fuit, in earum extremo limite, à Theoderico I Rege Austrasiorum olim subiugata. Cui à DAGOBERTO I Dux præpositus Radulfus, fœdere cum Winidis inito, contra S. Sigebertum rebellauit: quanto egregiam S. Sigeberto operam nauauit Ænoualaus Comes Sigiontensis, uti auctor est Fredegarius cap. 87. Apud Thuringos DAGOBERTVM è regno expulsum cum coniuge suâ habitasse tradit ex Chronicis MSS. Matthæus Merianus in Topographiâ Archiepiscopatus Moguntini, agens de Heiligenstadio Eichsfeldiæ vrbe primariâ, quem locum sua exordia DAGOBERTO debere aiunt, castrumque istic extructum, quod *Antiquum-burgum* etiamnum appelletur: eidemque diuinitus ostensas Reliquias SS. *Aurei & Iustinae* Martyrum, ob quorum memoriam *Heiligenstadt* loco nomen sit factum, quod urbem, vel locum sanctum aut Sanctorum sonat; atque ob basilicam liberalibus impensis ædificatam, & collegium Canonorum amplâ dote instructum: etsi eorum quædam à posteris, potissimum B. Rabano & Willigiso Archiepiscopis Moguntinis, credantur adiuncta. An mox à suo ex Hiberniâ reditu illic aliquamdiu habitârit, indeque in Alsatiam euocatus sit, nolumus ex nudâ coniecturâ pronuntiare. Ad certiora properamus.